

Nr 10 A.

Ankom till riksdagens kansli den 21 mars 1921 kl. 4 e. m.

Utlåtande, angående reglering av utgifterna för kapitalökning för år 1922 i vad angår jordbruksärendena.

(1:a avd.)

Med anledning av de till jordbruksutskottet hänvisade framställningar, som röra utgifter för kapitalökning, får utskottet avgiva följande yttrande och förslag.

Statens affärsverksamhet.

Statens domäners fond.

1:o) I punkt 1 av den till innevarande riksdag avlätna statsverkspropositionen avdelning: utgifter för kapitalökning i vad angår jordbruksdepartementet, har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för inköp eller uppförande av bostäder åt revirförvaltare såsom kapitalökning för statens domäners fond för år 1922 anvisa, att av Kungl. Maj:t för ändamålet användas, ett reservationsanslag av 250,000 kronor.

*Jägmästar-
bostäder.*
[1.]

Över denna framställning har utskottet redan i särskilt utlåtande nr 25 avgivit förslag, varom utskottet härigenom velat

erinra.

Statens utlåningsfonder.

2:o) Kungl. Maj:t har vidare under punkten 2 av förenämnda avdelning av statsverkspropositionen föreslagit riksdagen dels medgiva, att från och med år 1922 tillsvidare ett belopp av 2,500,000 kronor årligen

*Odlingslän-
fonden.*
[2.]

Bihang till riksdagens protokoll 1921. 10 saml. 5 häft. (Nr 10 A—10 B.) 1

må av Kungl. Maj:t disponeras såsom lån från odlingslånefonden; dels ock såsom kapitalökning för samma fond för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 1,000,000 kronor.

Beträffande utredningen i detta ärendet hänvisas till berörda statsrådsprotokoll.

Vid 1883 års riksdag beslutades bildandet av en fond med ändamål att genom lån understödja odling av sankta trakter, och har denna fond, benämnd odlingslånefonden, varit tillgänglig sedan år 1884. Enligt av riksdagen lämnade medgivanden har till och med år 1918 ett belopp av 1,000,000 kronor årligen fått såsom lån disponeras från fonden. Vid lagtima riksdagen år 1919 medgavs, att från och med samma år tillsvidare lån från fonden finge av Kungl. Maj:t beviljas till ett belopp av högst 1,500,000 kronor årligen. Vid 1920 års riksdag höjdes detta belopp från och med år 1921 till 2,000,000 kronor.

Under de senaste åren har riksdagen årligen såsom anslag till kapitalökning anvisat vad som utöver till fonden inflytande kapitalinbetalningar ansetts vara erforderligt för mötande av det beräknade utlåningsbehovet för året. För innevarande år har sålunda anvisats ett anslag av 1,200,000 kronor.

Motion.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren väckt, till jordbruksutskottet hänvisad motion, nr 126 av herr *Lindman m. fl.*, vari hemställts, att riksdagen ville medgiva, att av de för nyodlingsverksamheten under krisåren anvisade, hittills icke använda medlen må mot att motsvarande belopp upptages å riksstatens inkomstsida såsom i anspråk tagna kapitaltillgångar få anvisas:

dels såsom kapitalökning för »Odlingslånefonden» å tilläggsstat för år 1921 ett reservationsanslag av 500,000 kronor,

dels ock som förstärkning av »Allmänna avdikningsanslaget» å tilläggsstat för år 1921 ett reservationsanslag av 250,000 kronor.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för denna framställning, hänvisas till motionen.

Utskottet.

Beträffande den i ämnet väckta motionen, vilken berör såväl odlingslånefonden som allmänna avdikningsanslaget, vill utskottet erinra att denna, vad angår allmänna avdikningsanslaget, redan behandlats i punkt 68 av utskottets utlåtande nr 9 A angående regleringen av utgifterna under nionde huvudtiteln.

Enligt Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt, vilket endast har avseende å år 1922, skulle det högsta totala utlåningsbeloppet från

odlingslånefonden från och med samma år höjas från 2,000,000 kronor till 2,500,000 kronor och ett kapitalökningsbelopp av 1,000,000 kronor anvisas.

I motionen framhålles emellertid, hurusom enligt av motionärerna från lantbruksstyrelsen inhämtade uppgifter med hänsyn till redan inkomna och beräknade ansökningar om lån under år 1921 ett tilläggsbehov för samma år skulle uppstå på omkring 1,500,000 kronor, och hava motionärerna, som icke redan nu velat ifrågasätta uppförande av hela detta belopp för 1921, likväl, för att icke ett uppskjutande av nödiga företag på grund av bristande medel skulle behöva äga rum, föreslagit, att ett belopp av 500,000 kronor måtte från uppkomna överskott å de under kristiden beviljade anslag till vissa odlingsföretag överföras till odlingslånefonden såsom kapitalökning till fonden å tilläggsstat för år 1921.

I betraktande av de betydande belopp, vartill ansökning om lån från odlingslånefonden enligt statsrådsprotokollet torde komma att föreligga redan under år 1921, delar utskottet motionärernas uppfattning om önskvärldheten att något ytterligare belopp utöver det Kungl. Maj:t föreslagit finnes tillgängligt för odlingslåns utlämnande under sistnämnda år. Redan i sitt ovanstående utlåtande nr 9 A framhöll utskottet i fråga om allmänna avdikningsanslaget sin avsikt att utöver vad Kungl. Maj:t redan under utgifter för kapitalökning föreslagit beträffande norrländska och allmänna nyodlingsfonderna föreslå en ytterligare fondering av ovanstående överskottsmedel för odlingsändamål, vilket överskott efter de av Kungl. Maj:t beträffande norrländska och allmänna nyodlingsfonderna föreslagna dispositionerna läser uppgå till 2,500,000 kronor. Utskottet åsyftade härvid en utökning av odlingslånefonden. Det i sådant avseende i motionen ifrågasatta beloppet ger icke utskottet anledning till någon erinran. Utskottet vill sålunda tillstyrka, att såsom kapitalökning anvisas till odlingslånefonden å tilläggsstat för år 1921 ett anslag av 500,000 kronor. I samband härmed bör det av Kungl. Maj:t föreslagna högsta totala utlåningsbeloppet höjas till 2,500,000 kronor redan från och med innevarande år. Mot det begärda kapitalökningsbeloppet för år 1922 har utskottet intet att erinra.

Om tilläggsanslaget gör utskottet särskild framställning.

Under återropande av det ovan anförda hemställer utskottet nu,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande framställning och den i ämnet väckta motionen i vad den rör odlingslånefonden

dels medgiva, att från och med år 1921 tillsvidare ett belopp av 2,500,000 kronor årligen må av Kungl. Maj:t disponeras såsom lån från odlingslånefonden;

dels ock såsom kapitalökning för samma fond för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 1,000,000 kronor.

Beträffande sättet för medlens anskaffande torde statsutskottet framdeles komma att avgiva förslag.

Egnahems-
lånefonden.
[3.]

3:o) Under punkt 3 av förberörda avdelning av statsverkspropositionen har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att såsom kapitalökning för egnahemslånefonden för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 6,000,000 kronor.

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härmed velat för riksdagen

anmäla.

Fiskerilåne-
fonden.
[4.]

4:o) Kungl. Maj:t har vidare under punkt 4 av förenämnda avdelning av statsverkspropositionen föreslagit riksdagen dels godkänna sådan ändring i gällande bestämmelser rörande fonden för fiskerinäringens befrämjande, att tillämpas från och med år 1921, att låneunderstöd, som utlämnas av hushållningssällskap eller landsting, må utgöra högst 25,000 kronor; dels medgiva, att från och med år 1921 tillsvidare ett belopp av 1,800,000 kronor må av Kungl. Maj:t årligen disponeras såsom lån från ifrågavarande fond; dels ock till kapitalökning för samma fond för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 900,000 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 7—13 av förberörda statsrådsprotokoll.

Utskottet.

Högsta medgivna årsutlåningen från fiskerilånefonden är för närvarande 1,100,000 kronor och högsta beloppet av låneunderstöd, som av hushållningssällskap eller landsting från fondens medel utlämnas till enskilda låntagare, 15,000 kronor.

Förevarande framställning avser nu en höjning av det högsta tillåtna utlåningsbeloppet till 1,800,000 kronor, varjämte föreslås, att maximibeloppet för de enskilda lånen ökas till 25,000 kronor. Dessa förändringar skulle enligt förevarande framställning tillämpas från och med år 1921. Av departementschefens yttrande till statsrådsprotokollet

framgår emellertid, att förändringarna för att undvika allt för stort kapitalökningsanslag å tilläggsstat avsetts att träda i kraft först från och med år 1922. Det erforderliga kapitalökningsbeloppet för år 1922 har av Kungl. Maj:t beräknats till 900,000 kronor. Därjämte ifrågasattes ett kapitalökningsbelopp för år 1921 av 280,000 kronor.

Framställningen föranleder icke någon erinran från utskottets sida i annan mån än att av skäl som ovan nämnts de föreslagna förändringarna i gällande lånebestämmelser böra gälla först från och med år 1922. Under erinran att utskottet kommer att göra särskild framställning rörande tilläggsanslaget, hemställer utskottet nu,

att riksdagen må

dels godkänna sådan ändring i gällande bestämmelser rörande fonden för fiskerinäringens befrämjande, att tillämpas från och med år 1922, att låneunderstöd, som utlämnas av hushållningssällskap eller landsting, må utgöra högst 25,000 kronor;

dels medgiva, att från och med år 1922 tillsvidare ett belopp av 1,800,000 kronor må av Kungl. Maj:t årligen disponeras såsom lån från ifrågavarande fond;

dels ock till kapitalökning för samma fond för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 900,000 kronor.

Beträffande sättet för medlens anskaffande torde statsutskottet framdeles komma att avgiva förslag.

5:o) Under punkt 5 av nu ifrågavarande avdelning av statsverkspropositionen har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen dels godkänna de av departementschefen i statsrådsprotokollet föreslagna villkoren för lån från norrländska nyodlingsfonden, att från och med år 1922 tillämpas å lån, som därefter utlämnas; dels medgiva, att från och med år 1922 tillsvidare lån ur sagda fond må beviljas intill ett belopp av 1,000,000 kronor årligen; dels för tiden från och med år 1922 medgiva, att, där å lån, som från ifrågavarande fond utlämnats av hushållningssällskap eller landsting, uppkommit förlust, Kungl. Maj:t må äga att på framställning av hushållningssällskapet eller landstinget och efter prövning av de i varje fall förekommande omständigheter av fondens medel anvisa hushållningssällskapet eller landstinget gottgörelse för den lidna förlusten med skäligt

Norrländska
nyodlings-
fonden.

[5.]

belopp; dels såsom kapitalökning för ifrågavarande fond för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 3,000,000 kronor.

Beträffande utredningen hänvisas till förberörda statsrådsprotokoll.

Utskottet.

Riksdagen anhöll i skrivelse nr 342 år 1918 om utredning, huru kolonisationen å bondejord i Norrland måtte kunna främjas, bland annat genom ändring i villkoren för lån från norrländska nyodlingsfonden. I skrivelse nr 474 samma år anhöll riksdagen, att Kungl. Maj:t måtte i samband med den sålunda begärda utredningen taga i övervägande, huruvida icke en förändring borde vidtagas jämväl av villkoren för lån från allmänna nyodlingsfonden.

I förevarande framställning föreslås nu vissa förändrade villkor för tillgodonjutande av lån från norrländska nyodlingsfonden avseende att underlätta erhållandet av sådana lån.

Med avseende å de sålunda föreslagna nya bestämmelserna, vilka utarbetats med den utgångspunkten att hittillsvarande villkor, i vad de visat sig i praktiken ändamålsenliga, såvitt möjligt bibehållas, må framhållas, att lånen enligt dessa kunna utlämnas till ägare eller brukare av jord, oberoende av storleken av den fastighet, varå odlingsarbetet är avsett att utföras, och beträffande brukare av brukningstidens längd. Lånesumman per hektar jord har bestämts så, att låneunderstöd må kunna utgå till högst tre fjärdedelar av den beräknade kostnaden, dock icke till mer än 500 kronor för hektar av den jord, som är avsedd att uppodlas. Det maximibelopp, till vilket lån till en och samma person må under ett och samma år utlämnas, har höjts från nuvarande 500 kronor till 1,500 kronor. Den totala lånesumma, som på en gång må innehavas av enskild låntagare, har satts till 5,000 kronor. Lånen skola återbetalas inom tio år. Härunder åtnjutes två års ränte- och amorteringsfrihet. För närvarande är denna tid ett år. Amorteringstiden är sålunda sju år. Räntan är densamma som för närvarande eller 3 procent.

Motsvarande bestämmelse har departementschefen ansett böra stadgas beträffande lån från allmänna nyodlingsfonden.

De föreslagna villkoren beträffande norrländska nyodlingsfonden äro av följande lydelse:

1) Hushållningssällskap eller landsting, som önskar från ifrågavarande fond erhålla statslån för att därav utlämna nyodlingslån, må därom inom tid, som Kungl. Maj:t bestämmer, till lantbruksstyrelsen ingiva skriftlig framställning, innehållande uppgift å de odlingsföretag, för vilka nyodlingslån blivit hos hushållningssällskapet eller landstinget sökta, förslag till belopp och lånetid för varje särskilt nyodlingslån ävensom övriga för ärendets bedömande erforderliga uppgifter; ägande lantbruksstyrelsen fastställa formulär för sådan framställning.

2) Lantbruksstyrelsen må efter prövning av sålunda gjorda framställningar bevilja hushållningssällskap eller landsting statslån från fonden och därvid fastställa den tid, inom vilken varje särskilt odlingsföretag skall vara påbörjat och avslutat; ägande lantbruksstyrelsen att på framställning av hushållningssällskap eller landsting bevilja högst ett års förlängning i den för ett visst företags påbörjande eller fullbordande bestämda tid ävensom medgiva ändring i den fastställda arbetsplanen. Lantbruksstyrelsen åligger att om beviljat lån meddela uppgift till statskontoret.

3) Statslån från fonden må av hushållningssällskap eller landsting under två år från lyftningsdagen innehavas räntefritt utan amortering.

Sedan lånet innehafes under sagda två år, skall vid utgången av vart och ett av de därpå följande sju åren dels återbetalas en sjundedel av det ursprungliga lånebeloppet dels ock gäldas ränta efter tre procent å oguldet kapitalbelopp. Med fullgörande av betalningen må dock hushållningssällskap eller landsting åtnjuta anstånd varje gång under tre månader.

Därest förfallet kapitalbelopp icke inom föreskriven tid inbetalas, är hushållningssällskap eller landsting skyldigt att å det förfallna beloppet erlægga sex procent årlig ränta från förfalldagen till dess betalning sker.

4) Finnes lånebelopp vara av hushållningssällskap eller landsting disponerat på annat sätt än förevarande bestämmelser tillåta eller det därmed avsedda arbetet icke vara inom den av lantbruksstyrelsen bestämda eller på grund av medgivet uppskov slutligt fastställda tid påbörjat eller avslutat, skall sådant lånebelopp, på yrkande av lantbruksstyrelsen, omedelbart återbetalas av hushållningssällskapet eller landstinget, därvid bör erläggas ränta efter sex procent för år, räknat från lånets lyftningsdag.

5) De, som av hushållningssällskap eller landsting erhålla nyodlingslån, skola likaledes åtnjuta amorterings- och räntefrihet under två år från lyftningsdagen; och skola jämväl i övrigt å dessa lån tillämpas ovan stadgade bestämmelser om amortering och räntebetalning, dock att, även om hushållningssällskap eller landsting begagnar sig av ovannämnda anstånd, hushållningssällskapet eller landstinget icke är förpliktat medgiva låntagaren dylikt anstånd; skolandetiden för amorteringskyldighetens inträde räknas från den dag, då medel å lånet första gången lyftats.

6) Nyodlingslån må beviljas ägare eller brukare av jord, oberoende av storleken av den fastighet, där arbetet är avsett att utföras, och, beträffande brukare, av brukningstidens längd: börande såvitt möjligt tillses, att lån främst tillgodoskomma dem, som äro mest i behov därav.

7) Nyodlingslån må icke under något år beviljas låntagare till högre belopp än 1,500 kronor, och skall lånesökande, som tidigare erhållit lån från fonden för utförande av nyodlingsarbeten, innan nytt lån beviljas, därest så påfordras, styrka, att den i samband med tidigare lån stadgade odlingskyldigheten i det väsentliga blivit fullgjord. Ej må låntagare på grund av särskilda nyodlingslån samtidigt häfta i skuld till högre belopp än 5,000 kronor.

8) Nyodlingslån må kunna uppgå till högst tre fjärdedelar av den beräknade kostnaden, dock icke till mer än 500 kronor för hektar av den jord, som är avsedd att nyodlas. Sådant lån må räknas i jämna 10-tal kronor.

9) Vid beräkning av kostnad, som nu sagts, upptages kostnaden för såväl själva odlingsarbetet som ock för den erforderliga dikningen; dock att arbete, som utgöres av mera omfattande upprensningar eller fördjupning av avloppsdiken och

avloppsgravar, ävensom egentlig täckdikning icke må inräknas i kostnaden. Ej må i denna upptagas kostnad för dikning eller vattenavledning, för såvitt statsbidrag under form av lån eller anslag förut utgått därtill.

10) Innan nyodlingslån beviljas, skall utlåtande i ärendet, upptagande plan och kostnadsförslag för nyodlingen m. m. ävensom karta däröver vara uppgjort av lantbruksingenjör, länsagronom, jordbrukskonsulent eller annan person, som hushållningssällskap eller landsting prövar därtill kompetent, och skall denne även avgiva yttrande om markens lämplighet till åker med avseende på dess såväl beskaffenhet som läge.

11) Låntagare åligger att vid ansökningshandlingarnas ingivande eller senast innan medel å lånet lyftas, överlämna till vederbörande hushållningssällskap eller landsting, för att i dess arkiv förvaras, bestyrkt kopia av den över nyodlingsföretaget uppgjorda karta ävensom bestyrkta avskrifter av därtill hörande godkänt utlåtande med plan och kostnadsförslag m. m.

12) Hushållningssällskap eller landsting äger bestämma de närmare villkoren för åtnjutande av nyodlingslån, dock med iakttagande att minst en fjärdedel av lånebeloppet skall innestå, till dess arbetet blivit avsynat och godkänt, liksom ock tillse, att det med beviljat nyodlingslån avsedda ändamål vinnas.

13) Det åligger hushållningssällskap eller landsting, som innehar statslån, att årligen inom tid, som lantbruksstyrelsen bestämmer, till styrelsen avgiva redogörelse över lånerörelsen enligt av styrelsen fastställt formulär.

14) Statskontoret äger att till vederbörande hushållningssällskap eller landsting utbetala beviljat statslån mot hushållningssällskapets eller landstingets förskrivning därå.

15) Statskontoret har att, därest stadgad kapital- eller räntebetaling icke i rätt tid fullgöres, därom göra anmälan hos Kungl. Maj:t, som då vill bestämma, huruvida oguldet statslånebelopp jämte ränta skall före den fastställda amorteringstidens slut återbetalas.

16) Kungl. Maj:t äger meddela de närmare bestämmelser, som kunna erfordras för vinnande av det med ifrågavarande lånerörelse avsedda ändamål.

Mot de sålunda föreslagna ändrade grunderna beträffande norrländska nyodlingsfonden har utskottet intet att erinra.

Då med hänsyn till de föreslagna nya lånebestämmelserna för ifrågavarande båda fonder en avsevärd ökning i lånefrekvensen beräknats vara att emotse, hava de högsta totala årliga utlåningsbeloppen från och med år 1922 föreslagits höjda beträffande norrländska nyodlingsfonden från nuvarande 300,000 kronor till 1,000,000 kronor och i fråga om allmänna nyodlingsfonden från nuvarande 200,000 kronor till 500,000 kronor. Såsom kapitalökning för fonderna ifrågasattes 3,000,000 kronor beträffande den förra och 1,500,000 kronor beträffande den senare. Dessa medel äro avsedda att tagas i anspråk från uppkommet överskott å till understödjande under kristiden av vissa odlingsföretag beviljade medel, vilka därtill torde lämna tillgång.

De såsom erforderliga ansedda årsutlåningsbeloppen föranleda icke någon erinran från utskottets sida, liksom ej heller att såsom kapital-

ökning anvisas de därför begärda anslagen. Utskottet instämmer jämväl i övrigt med vad departementschefen i ärendet anför. Under återopande av det anförda och med förmlan att utskottet under nästföljande punkt kommer att göra hemstallan beträffande allmänna nyodlingsfonden får utskottet hemställa,

att riksdagen må

dels godkänna de ovan intagna villkoren för lån från norrländska nyodlingsfonden, att från och med år 1922 tillämpas å lån, som därefter utlämnas;

dels medgiva, att från och med år 1922 tillsvidare lån ur sagda fond må beviljas intill ett belopp av 1,000,000 kronor årligen;

dels för tiden från och med år 1922 medgiva, att, där å lån, som från ifrågavarande fond utlämnats av hushållningssällskap eller landsting, uppkommit förlust, Kungl. Maj:t må äga att på framställning av hushållningssällskapet eller landstinget och efter prövning av de i varje fall förekommande omständigheter, av fondens medel anvisa hushållningssällskapet eller landstinget gottgörelse för den lidna förlusten med skäligt belopp;

dels såsom kapitalökning för ifrågavarande fond för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 3,000,000 kronor.

Beträffande sättet för medlens anskaffande torde statsutskottet framdeles komma att avgiva förslag.

6:o) Under punkt 6 av förenämnda avdelning av statsverkspropositionen har Kungl. Maj:t vidare föreslagit riksdagen *dels* godkänna de av departementschefen i statsrådsprotokollet föreslagna villkoren för lån från allmänna nyodlingsfonden, att från och med år 1922 tillämpas å lån, som därefter utlämnas; *dels* medgiva, att från och med år 1922 tillsvidare lån ur sagda fond må beviljas intill ett belopp av 500,000 kronor årligen; *dels* för tiden från och med år 1922 medgiva, att, där å lån, som från ifrågavarande fond utlämnats av hushållningssällskap eller landsting, uppkommit förlust, Kungl. Maj:t må äga att på framställning av hushållningssällskapet eller landstinget och efter prövning av de i varje fall förekommande omständigheter, av fondens medel anvisa hushållnings-

Bihang till riksdagens protokoll 1921. 10 saml. 5 häft. (Nr 10 A—10 B.) 2

*Allmänna
nyodlings-
fonden.
[6.]*

sällskapet eller landstinget gottgörelse för den lidna förlusten med skäligt belopp; dels såsom kapitalökning för ifrågavarande fond för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 1,500,000 kronor.

Utskottet.

I avseende å lånevillkoren böra såsom utskottet redan under nästföregående punkt antytt gälla samma bestämmelser, som föreslagits i fråga om norrländska nyodlingsfonden, allenast med den skillnad att såsom departementschefen framhållit i andra stycket av mom. 3) räntefoten bör angivas till fyra procent.

Under hänvisning i övrigt till vad utskottet under nästföregående punkt anfört hemställer utskottet

att riksdagen må

dels godkänna de av departementschefen i statsrådsprotokollet föreslagna villkoren för lån från allmänna nyodlingsfonden, att från och med år 1922 tillämpas å lån, som därefter utlämnas;

dels medgiva, att från och med år 1922 tillsvidare lån ur sagda fond må beviljas intill ett belopp av 500,000 kronor årligen;

dels för tiden från och med år 1922 medgiva, att, där å lån, som från ifrågavarande fond utlämnats av hushållningssällskap eller landsting, uppkommit förlust, Kungl. Maj:t må äga att på framställning av hushållningssällskapet eller landstinget och efter prövning av de i varje fall förekommande omständigheter, av fondens medel anvisa hushållningssällskapet eller landstinget gottgörelse för den lidna förlusten med skäligt belopp;

dels såsom kapitalökning för ifrågavarande fond för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 1,500,000 kronor.

Beträffande sättet för medlens anskaffande torde statsutskottet framdeles komma att avgiva förslag.

Kraftledningslånefonden.

[7.]

7:o) Under punkt 7 av förenämnda avdelning av statsverkspropositionen har Kungl. Maj:t vidare föreslagit riksdagen att dels medgiva, att från och med år 1921 tillsvidare lån ur kraftledningslånefonden må beviljas till ett belopp av högst 2,500,000 kronor årligen; dels ock till kapitalökning för samma fond för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 2,500,000 kronor.

Beträffande utredningen hänvisas till berörda statsrådsprotokoll.

De till utlåning tillgängliga medlen från kraftledningslånefonden hava utgjort för år 1918 1,000,000 kronor samt för vardera av åren 1919 och 1920 2,500,000 kronor och utgöra för innevarande år 1,500,000 kronor. Årliga lånemaximum för år 1921 och framdeles är bestämt till 1,500,000 kronor.

Kungörelser angående villkoren för lån från fonden hava utfärdats den 13 september 1918 (nr 718) och den 27 juni 1919 (nr 480). Enligt sistnämnda kungörelse bestämdes bland annat, att, enär en särskild vattenkraftslånefond dämera inrättats, från och med år 1920 lån till vattenkraftsanläggningar icke skulle beviljas från kraftledningslånefonden.

Det högsta totala utlåningsbeloppet har i förevarande framställning föreslagits höjt från 1,500,000 kronor till 2,500,000 kronor från och med 1921, varjämte såsom kapitalökning för fonden ifrågasatts 1,000,000 kronor för 1921 och 2,500,000 för 1922. Detta förslag biträdes av utskottet.

Utskottet.

Om tilläggsanslaget gör utskottet särskild framställning.

Utskottet hemställer nu,

att riksdagen må

dels medgiva, att från och med år 1921 tillsvidare lån ur kraftledningslånefonden må beviljas till ett belopp av högst 2,500,000 kronor årligen;

dels ock till kapitalökning för samma fond för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 2,500,000 kronor.

Beträffande sättet för medlens anskaffande torde statsutskottet framdeles komma att avgiva förslag.

Låneunderstöd.

8:o) Kungl. Maj:t har slutligen under punkt 8 av förevarande avdelning av statsverkspropositionen föreslagit riksdagen att såsom låneunderstöd till svenska mosskulturföreningen för bestridande av anläggningskostnaderna för en försöksgård å myrjord i Jämtlands län anvisa ett förslagsanslag, högst, 20,000 kronor.

Låneunderstöd till svenska mosskulturföreningen.

[8.]

Utskottet.

I sitt utlåtande nr 9 A rörande regleringen för år 1922 av utgifterna under riksstatens nionde huvudtitel, punkt 59, har utskottet tillstyrkt äskande av riksdagen av låneunderstöd åt svenska mosskulturföreningen till belopp av 60,000 kronor å tilläggsstat och 20,000 kronor för år 1922 för försöksgård å myrjord i Jämtland.

Under åberopande av vad utskottet i sitt berörda utlåtande punkt 59 anfört får utskottet hemställa,

att riksdagen må såsom låneunderstöd till svenska mosskulturföreningen för bestridande av anläggningskostnaderna för en försöksgård å myrjord i Jämtlands län anvisa ett förslagsanslag, högst, 20,000 kronor.

Beträffande sättet för medlens anskaffande torde statsutskottet framdeles komma att avgiva förslag.

Stockholm den 15 mars 1921.

På jordbruksutskottets vägnar:

RAOUL HAMILTON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Hellström, Träff, Barthelson, Dalberg, Sederholm, Andersson Gunnar, Pettersson Ivar* och *Hagfält* samt

från andra kammaren: herrar greve *Hamilton, Nilsson* i Tånga, *Öberg, Johansson* i Uppmälby, *Igel, Ericsson* i Arboga, *Broander* och *Edberg*.
